

Datum duodecimo Kal. Jan. per manus Joannis episcopi sanctæ Laviranensis Ecclesiæ, et bibliothecarii sanctæ apostolicæ sedis. Anno Deo propitio pontificatus domni Benedicti summi pontificis et universalis quarto papæ, in sacratissima sede beati

A Petri apostoli septimo, imperante domino piissimo perpetuo Augusto Ottone a Deo coronato magno et pacifico, imp. anno quinto, in mense Decembrio et indic. suprascripta secunda.

ANNO DOMINI DCCCCLXXXIV.

JOANNES PAPA XIV.

NOTITIA HISTORICA.

(Apud Eggs, Pontificium doctum, pag. 283.)

Exstincto Benedicto VII, Petrus episcopus Papiensis, Ottonis imperatoris archicancellarius, vir pius ac magnæ doctrinæ, opera Ottonis a clero ac populo Romano in Petri solium, assumptō Joannis XIV nomine evehitur et consecratur. Id ubi resciit Bonifacius exsul, nihil cunctatus Constantinopoli Romam, sedem iterum invasurus rediit; saorumque studiis adjutus, sumpto de pluribus, qui ejus invasioni obliterant, suppicio, Joannem pontificem, tertio ab ejus electione mense, de sede violenter exturbat, tum vinculis constrictum inque carcerem detrusum, quinque mensium spatio diversimode afflit: denique fame, vel gladio enectum, e carcere in publicum extrahi, omniumque oculis exponi mandat, ne quid sperarent amplius qui ejus liberationi studebant. Horrendum plane visu, cunctisque lugendum Romanis civibus spectaculum! cadaveris ipsa macie extinctum fame Joannem conclamante, et vindictam a superis et hominibus de saerilego tyranno reposcente.

Nec emansit diu promerita utrobique vindicta: siquidem truculentus apostolicæ sedis invasor intra quatuor menses repentina morte tactus, e throno corruit exanimis, adeoque omnibus etiam suis exosus extitit, ut defuneti corpus in arcem Lateranensem fune ad pedes ligato protraherent, lanceis ac gladiis perfronderent, saxis, sputo ac luto impeterent, ac denique veluti sepultura indignum, inhumatum projicerent. Scribit Oldoinus, infelici hominis cadaver aliquot dies inhumatum publico cum contemptu jacuisse, ac tandem opera nonnullorum clericorum clanculo sepulturæ datum fuisse. Periit Bonifacius, inter grassatores potius quam inter Romanos pontifices (ut orphasi Baroniana) adnumerandus, duodecimo Kalend. Augusti anno salutis 985.

JOANNIS PAPÆ XIV

EPISTOLA

AD ALONEM BENEVENTANUM ARCHIEPISCOPUM.

(Apud Ughelli, *Italia Sacra*, tom. VIII, col. 69.)

JOANNES episcopus, servus servorum Dei, dilectis. Beneventanæ et Sipontinæ sanctæ Ecclesiæ archiepiscopo, tibi tuisque successoribus in perpetuum.

Si pastores ovium solem geluque pro gregis sui custodia die ac nocte perferre contenti sunt, et ne qua ex eis errando pereat aut ferinis laniata morsibus rapiatur, ovile semper vigilando custodiunt ac circumspectant, quanto sudore quantaque cura debemus nos esse pervigiles, qui sumus animarum pastores, ne ante summum pastorem nostræ negligentiae reatus excruciet, et unde modo honores sunt sublimiores, inde præ cunctis strictissimo dejiciamus iudicio. . . . Pallium autem fraternitati tuæ ex

B more ad missarum solemnia celebranda transmisimus, quo tibi non aliter (Ecclesiæ tuæ privilegiis in suo statu manentibus) uti concedimus, quam decessores prædecessoresque tuos usos esse incognitum non habes, scilicet in his festivitatibus in Nativitate Domini, Epiphania, Præsentatione S. Mariæ Dominæ nostræ, similiter et in Annuntiatione ejusdem, et in Paschalibus festivitatibus, et Ascensione Domini, et Pentecoste, nec non in festivitate S. Joannis Baptiste, et in natalitiis Apostolorum, et in Assumptione B. V. Mariæ, pariterque et in Nativitate ejusdem, simulque et in dedicacione sanctæ ecclesiæ tui archiepiscopatus, necnon in die tuæ consecrationis, et in congregacione et consecratione episcoporum,

sicuti etiam et in festivitate B. Michaelis archangeli, et translatione corporis B. Bartholomaei apostoli, simulque tribuum atque concedimus licentiam tibi tuisque successoribus episcopos ordinandi in his videlicet civitatibus sanctae Agathae, Abellini, Quintodecimi, Ariani, Asculi, Bibini, Vulturariæ, Larini, Thelesiae, Alisi, Termulæ, Triventi et Sessulæ, confirmantes tibi tuisque successoribus Ecclesiam S. Michaelis in monte Gargano cum ipsa Sipontina ecclesia, et cum omnibus eorum pertinentiis, et omnibus praediis familiis, utriusque sexus, ecclesiis et massisque quæ predictis ecclesiis pertinere dignoscuntur. Cujus autem honor modesta actuum vivacitate servandus est. Hortamus insuper ut mores ornamentis convenient, ac conformentur, quatenus, auctore Domino (reverende) ubique possis esse conspicuus. Vita igitur tua filiis tuis sit regula, cum profectus eorum a tuo pendeat exemplo, ut tuum post diem valeas securus dicere: Cor meum neque prospera, aut quæ temporaliter blandiuntur extulerunt, neque adversa dejecerunt, sed quicquid illud fuerit patientiae devincatur virtute. Nullum apud te locum inveniant odia, quemadmodum nec amor indiscretus te occupet; benignum te boni sentiant, discretum te mali cognoscant. Facile. Justitiam apud te culpabilem suggestio mala non reddat; nocentem gratia aut favor non excuset, remissum te delinquentibus non ostendas, ne quod ultus non fueris, tolerantia perpetrari videaris *permittere*. Sit in te boni pastoris dulcedo, et judicis severa districtio, unum quod recte viventes soveat, alterum quod inquietos a pravitate compescat. amore. Sed quoniam persæpe zelus super peccatores, dum vult vindictam indiscretus existere transit in crudelitatem correptionis, iram ideo judicio

(1) Ex jam recitati diplomatis lectione observo eo saeculo, quod omnium consensu rude barbarumque fuit, tam apposite concinnatisque periodis ac sententiis hoc fuisse scriptum diploma; quod evenisse puto quia ab ipsomet pontifice sit dictatum; pastoralem etenim potius redolat epistolam

A refræna, et disciplinam resuba ut sicut Pater culpas ferias, et a dilectione filiorum quos corrigis non recedas. Misericordem te et prout virtus patitur. . . exhibe, oppressis defensio tua subveniat, opprimentibus modestia, et ratio contradicat. Nullum contra. . . . despicias, nullum querentem justitiam spernas, custodia in te æquitatis excellat, ut nec divitum potentia aliquid apud te extra viam suadeat audere rationis, nec pauperem de te sua faciat humilitas desperare, quatenus Deo adjuvante talis possis existere qualem sacra lectio præcipit dicens: *Oportet episcopum irreprehensibilem esse*. Sed his omnibus poteris salubriter uti si magistrum charitatem habueris, quam si quis secutus fuerit, a recto aliquando tramite non recedet. Ecce, frater charisime, qualia inter multa tui sint sacerdotii; hæc pallium comitantur, quæ si studiose servaveris, quod foris accepisse ostenderis intus habebis. Fidem autem quam in tuis epistolis breviter ascripsisti, licet latius explanare debueras, Redemptori tamen nostro gratias agimus quod eam in ipsa etiam brevitate certam esse cognoscimus. Sancta Trinitas fraternalitatem tuam gratia suæ protectionis. . . . atque ita honoris sui via nos dirigat, ut post vitæ hujus amaritudines, ad æternam simul pervenire dulcedinem mereamur. Amen.

Scriptum per manum Leonis notarii regionarii S. R. E. in Decembribus mense, inductione duodecima.

Datum VIII Idus Decembribus per manus Joannis episcopi et bibliothecarii S. Sedis apostolicæ, anno, Domino propitio, pontificatus D. Joannis pont. et universalis XIV papæ, in sacratissima sede beati Petri apostoli, primo (1).

quam pontificium diploma; hæc enim (ut videre est in jam recitatis) ex formulario aliquo traducebantur cum fere omnium idemque sit galeatum exordium, quod usque ad Leonis IX tempora servatum reperio.

ANNO DOMINI DCCCCLXXXIV.

THEODERICUS

METENSIS EPISCOPUS.

NOTITIA HISTORICA IN THEODERICUM.

(Gall. Christ. tom. XIV.)

Mortuo Adalberone, Bruno Coloniensis tantisper Metensem rexit Ecclesiam, unde baculum sancti Petri ad Coloniensem Ecclesiam transferri curavit. Exente tamen anno 964, Theodericus seu Diederi-

Dus, canonicus Alberstadiensis et prepositus Vormatiensis, proclamatus est episcopus ab imperatore Ottone I, cui sanguinis vinculo obstrictus erat, item et Brunoni archipræsuli Coloniensi ex genere ma-